SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE ODSJEK ZA INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

PETAR IVANČEVIĆ

ZAVRŠNI RAD

IZRADA 3D IGRE U UNITY

Split, rujan 2015.

SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE ODSJEK ZA INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

PREDMET: OBJEKTNO PROGRAMIRANJE

ZAVRŠNI RAD

KANDIDAT: Petar Ivančević

TEMA ZAVRŠNOG RADA: Izrada 3D igre u Unity

MENTOR: dipl. ing. Ljiljana Despalatović

Split, rujan 2015.

Sadržaj

1	Uvo	$\mathbf{d}$																				5
2			tehnolog	, 0																		6
	2.2	Sketch	·Uр			•		•				•		•					•	•	•	6
3	Igra	Igrajući objekti															7					
	3.1	Komp	onente																			7
		3.1.1	Transfor	macija																		7
			Kruta ti																			
		3.1.3																				
		3.1.4	Kolni su																			
4	Skri	ptiran	je																			11
5	Kota	ači																				12
	5.1	Rotira	nje kotač	a																		12
			emi u zavo																			
6	Lite	ratura	ı																			14

Sažetak

Ode će biti sažetak...

Summary

This is the summary part...

1 Uvod

Ode triba opisat nešto...

2 Korištene tehnologije

2.1 Unity

Unity je jedan od najpopularnijih razvojnih platformi za izradu 2D i 3D igrica. Moguće je korištenjem ovog alata napraviti jednu verziju igrice koja će se moći pokretati na računalu, igrajućim konzolama, mobilnim uređajima i web stranicama.

Skripte se mogu pisati u C# ili javascriptu. Preporuka je pisati u C# zbog samog stila pisanja jer se u kratkom periodu dosegne više od pedeset linija kôda i koristi dosta ugrađenih metoda. Za sve ugrađene metoda treba znati koji su argumenti koje primaju, a ako se koristi javascript to se neće moći vidjeti. Framework koji se koristi za pisanje je Monodevelop jer se unity može koristiti na Windows mašinama i na Macintosh mašinama.

Moguće je besplatno koristit unity dok se ne dosegne prihod od 100,000 dolara. Ukoliko se zaradi ova svota novca preko igre razvijene u unity-u, tada je potrebno kupiti profesionalnu verziju. Trenutna verzija je 5.0, koja nažalost još uvijek ima problema sa linux platformom.

2.2 SketchUp

SketchUp je alat za izradu 3D geometrijskih tijela napravljen od strane Google-a. Koristi se većinom u građevinskim obrtima zbog vrlo jednostavnog načina izrade modela. Dvodimenzionalni elementima se jednostavno dodaje treća dimenzija preko gurni/povuci (eng. Push/Pull) alata. Ne preporuča se za izradu složenijih modela jer ne pruža dovoljno mogućnosti kao neki drugi alati.

Vozilo korišteno kroz cijelu igru je također izrađen u SketchUp-u. Nakon što se izrade kompletni modeli i njihove animacije, treba se napraviti datoteka koja ima 3ds ekstenziju.

3 Igrajući objekti

Svaki objekt koji se može vidjeti u unity-u je **igrajući objekt** (eng. GameObject). Kada se napravi bilo koj objekt on treba imati svoju poziciju unutar svijeta. Kako bi se mogla znati njegova pozicija koristimo komponente. Svaki objekt mora imati svoju transformaciju (eng. Transform). U suštini igrajući objekti su samo kontenjeri koji sadrže komponente.

3.1 Komponente

Komponente su kao što je rečeno dijelovi igrajućih objekata. One daju funkcionalnost objektima, te omogućavaju krajnjim korisnicima da razlikuju igrajuće objekte. Neke važnije komponente koje su korištene za izradu igrice su:

- Transformacija
- Kruta tijela
- Sudarači
- Kolni sudarači

3.1.1 Transformacija

Igrajući objekti moraju imati svoju **transformaciju**, inače se neće moći prikazati u svijetu. Transformacija definira širinu, poziciju i orijentaciju objekta. Svaka transformacija ima svoj pivot koji određuje centar, odnosno prema njemu se gledaju širina, pozicija i rotacija. Pivot se može gledati globalno ili lokalno.

Globalno gledanje je pozicija pivota gledajući koordinate x,y,z svijeta. Lokalno gledanje pivota je relativna pozicija naspram pozicije objekta. Primjer transformacijog elementa (*Gizmo*) se može vidjeti na slici broj 2.

3.1.2 Kruta tijela

Kruta tijela (eng. Rigid Body) igrajućim objektima daju ponašanje kao u stvarnom svijetu. Objektima daju dodatne informacije kao na primjer masa, primjena sile za pomicanje objekata, hoće li vjetar utjecati na kretanje i tako dalje. Dodavajući kruta tijela može se isto definirati hoće li gravitacija utjecati na element. U igri je najvažnija informacija bila masa zbog bolje simulacija pravog automobila.

3.1.3 Sudarači

Sudarači (eng. Colliders) su komponente koje omogućavaju igrajućim objektima fizičku koliziju. Oni se ne mogu vidjeti tokom igranja igre, a i nisu zbog toga napravljeni. Postoji više oblika sudarača (kvadar, sfera, kapsula, krug...) i svaki od njih se koristi za aproksimiranje mreže igrajućih objekata. Moguće je dodati sudarač tako da se savršeno slaže sa mrežom igrajućeg objekta, ali tada bi gubili na performansi. Jedan bolji način za bolju aproksimaciju je korištenje konveksnih (eng. Convex) sudarača. Ovaj način dodaje mrežu sličnu modelu, ali izbaci neke dijelove.

Unity u svakom trenutku provjerava da li je sudarač imao koliziju sa nekim drugim igrajućim objektom koji isto ima svoj sudarač. Kada bi se oblik postavio da savršeno odgovara mreži igrajućeg objekta, tada bi trebalo obavljati previše računanja. U igri se koristi kvadratični sudarač za tijelo modela jer veoma dobro aproksimira automobil, a za kotače se koriste kolni sudarači.

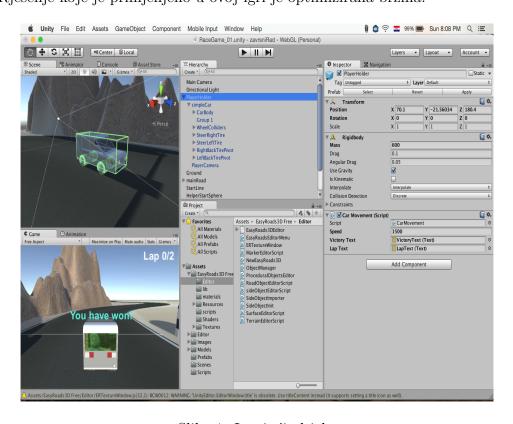
3.1.4 Kolni sudarači

Unity ima predefinirane elemente za simulirati prave kotače prizemljenih vozila koje zovemo kolne sudarače. Prema dokumentaciji unity-a ovi sudarači se ne dodaju kao komponente, već trebaju biti komponente zasebnih igrajućih objekata. Znači za svaki kotač treba napraviti novi igrajući objekt, koji se zove prazni igrajući objekt (eng. Empty GameObject). Doda se komponenta praznom objektu i cijeli objekt se pomakne tako da je centriran sa kotačima.

Najvažnije metode za vožnju su moment motora (eng. motor Torque), moment kočnice (eng. brake Torque), te kut okretanja (eng. steer angle).

Moment motora je sila koja djeluje na osovinu kotača izražena u Newton metrima. Predznak sile će odrediti smjer kretanja. Kut okretanja određuje za koliko će se okrenuti model prilikom skretanja, a moment kočnice određuje silu kočenja u Newton metrima. Primjer kôda za kretanje vozila se može vidjeti u ispisu 2

Jedan propust postoji kod ovih sudarača. Naime ukoliko se postave veće brzine kretanja model sam počima skretati prema desno. Prema forumima unity društva više je rješenja, iako nijedno od njih nije pomoglo u ovoj igri. Rješenje koje je primjenjeno u ovoj igri je optimizirana brzina.

Slika 1: Igrajući objekt

Na slici broj 1 se može vidjeti primjer unity radne okoline i jedan igrajući objekt koji se zove "PlayerHolder". Ovaj igrajući objekt ima tri komponente, transformaciju, kruto tijelo i skriptu koja se zove "CarMovement". O skriptama i kako one funkcioniraju u sljedećem poglavlju. Dodavanje komponenti se može klikom na dugme "Add Component". Nakon klika na dugme se otvara padajući izbornik za odabir željene komponente.

Svaki igrajući objekt pripada jednom sloju (eng. Layer) i ima oznaku (eng. Tag). Kasnije se pomoću skripti može manipulirati ovim elementima provjerom njihovih slojeva i oznaka. U igri se korisei oznake upravo za provjeravanje, da li je korisnik prošao cestu pravim putem. Na slici broj ?? se mogu vidjeti markeri koji provjeravaju navedeno.

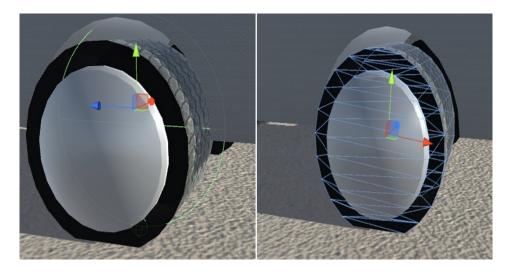
4 Skriptiranje

Ode ćemo pisat o skriptama

5 Kotači

Kako je navedeno u prethodnom poglavlju kotači se sastoje od više komponenti. Te komponente su mreža (eng. Mesh), transformacija, te mrežni prevoditelj (eng. Mesh Renderer) koji dopušta korisniku da vidi konačni element. Ono što se koristi za kretanje modela je kolni sudarač (eng. Wheel Collider). Mreža se može vidjeti na slici ?? desno, a sudarač na slici ?? lijevo.

Isto tako veoma bitna stvar je povećati masu modela, inače će početi nekontrolirano rotirati na sceni, kao da je upalo u crnu rupu. Vrijednost u konačnici definira kojom silom će gravitacija privlačiti model, odnosno definiramo brzinu. Što je masa veća sporiji je igrajući objekt i obrnuto.

Slika 2: Kotači modela

5.1 Rotiranje kotača

Prilikom vožnje automobila za bolju simulaciju potrebno je okretati i kola. Za isprogramirati ovu naizgled jednostavnu radnju više stvari treba unaprijed biti dobro definirano, inače se stvar komplicira. Ukoliko je igrajući objekt loše definiran i pivoti nisu dobro postavljeni na kotačima, zbog mehanike koju unity koristi objekti rotiraju krivo ili treba koristit naprednije metode koje povećavaju broj linija koda i stvaraju dodatne probleme. Rotacija kotača bi trebala biti oko njegove osi, te se zato mora postaviti pivot u sredinu kotača.

Ovo se obavlja tijekom izrade samog modela, te treba paziti na to prije unosa u unity. Ako se pivot nije centrirao prilikom izrade, onda se treba obavljati popravljanje. Koraci za popravljanje:

- 1. Pronaći objekt (kotač) unutar hijerarhije
- 2. Napraviti novi prazni objekt na istoj razini kao i kotač
- 3. Kotač ubaciti u prazni objekt

Sada za okretanje kotača se koristi novi prazni objekt jer je njegov pivot centriran. Ovakav pristup je jako učestal zbog dizajnera koji ne paze na pivote unutar svojih modela. Skripta za okretanje kola se može vidjeti u ispisu 2:

```
for (int i = 0; i < 4; i++)
    this.tirePivots[i].transform.Rotate(
        Vector3.forward,
        this.speed * move * Time.deltaTime
);</pre>
```

Ispis 2: Skripta za okretanje kola

5.2 Problemi u zavojima

Prilikom vožnje vozila dodavanjem samo kolnih sudarača ne bismo dobili potpunu imitaciju pravog vozila. Jedan od problema koji se javlja je pre-okretanje u zavojima. Ova pojava je sasvim opravdana i nije nikakva greška programa. Što se ustvari događa? Kada vozilo uđe u zavoj i započme skretanje, na njega djeluje centrifugalna sila, podigne se prednji kotač sa tla i kako ne postoji protusila preokrene se.

Za ovaj slučaj postoji više rješenja, a onaj koji se koristi u igrici je sljedeći. Pri skretanju se provjeri koji kotač se podiže od tla i na njega se primjeni sila koja djeluje u smjeru gravitacije. Na ovaj način se smanji utjecaj centrifugalne sile, te samim time teže preokrenuti vozilo.

6 Literatura

- 1. https://docs.unity3d.com/Manual
- $2.\ https://docs.unity3d.com/ScriptReference$
- $3. \ http://forum.unity3d.com/threads/how-to-make-a-physically-real-stable-car-with-wheel$ colliders. 50643/